Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000227410

Datum
30 juni 2023

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
minBZ

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris BZK
Van BZK/DO

nota

Nota Kamerbrief onderzoek naar de (on)mogelijkheden en risico's van digitale identiteitsvaststelling en -verificatie

Aanvulling t.o.v. de vorige keer:
Deze nota en een eerste concept van de brief zijn reeds met u besproken. Op uw verzoek is de laatste paragraaf toegevoegd (ik betreur het.....). Verder was er overleg met BZ over tekstuele aanpassingen.

De brief bevat een algemene toezegging aan de Kamer om de ontwikkelingen voor digitalisering van het aanvraagproces goed te blijven volgen en de Kamer te informeren als er kansrijke innovaties zijn.

Aanleiding
In de Kamerbrief[1] van 16 december 2021 die door minBZ aan de TK is gestuurd is genoemd dat BZK onderzoek zal laten uitvoeren naar de (on)mogelijkheden en risico's van digitale identificatie en het afnemen van biometrie ter uitvoering van de motie Sjoerdsma c.s.[2] Dit onderzoek is inmiddels uitgevoerd door onderzoeksbureau Dialogic. Ook is in dit kader intern bekeken hoe de in de nationale en EU-wetgeving voorgeschreven verschijningsplicht zich verhoudt tot eventuele mogelijkheden tot verdere digitalisering van het proces rondom het aanvragen en het uitgeven van reisdocumenten en/of identiteitskaarten. In deze Kamerbrief wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten van deze onderzoeken.

Geadviseerd besluit
Graag akkoord op:
- De inhoud van deze Kamerbrief en het verzenden van de brief en het Dialogic-Rapport aan de Tweede Kamer.

Kern
De kern van de brief:
Uit het Dialogic-onderzoek blijkt dat de huidige stand van de techniek op dit moment onvoldoende veilig en betrouwbaar is om het aanvraagproces van reisdocumenten en identiteitskaarten, ook niet bij herhaalaanvragen, zo te digitaliseren dat persoonlijke verschijning niet langer vereist is. Het kabinet zal daarom voorlopig niet inzetten op het achterwege laten van de fysieke verschijning. Deze conclusie volgt uit de volgende bevindingen:

[1] Kamerstukken II, vergaderjaar 2021-2022, 35925V, nr. 63.
[2] Gewijzigde motie nr. 59

- De Paspoortwet kent een persoonlijke verschijningsplicht bij het aanvraagproces van paspoorten en identiteitskaarten zodat met voldoende zekerheid de identiteit, nationaliteit en verblijfstitel kan worden vastgesteld. Europese wetgeving schrijft voor zowel het paspoort als de identiteitskaart voor dat deze biometrische gegevens (twee vingerafdrukken en een gezichtsopname) dienen te bevatten. Afname van deze biometrische gegevens behoort tot het aanvraagproces.
- Uit het onderzoek van Dialogic kwam naar voren dat voor identiteitsvaststelling - wanneer een aanvrager geen eerder verkregen Nederlands identiteitsmiddel kan overleggen – is persoonlijk verschijnen noodzakelijk, omdat er geen biometrische gegevens (pasfoto in registratiesysteem en de pasfoto en vingerafdruk op het "oude document") beschikbaar zijn aan de hand waarvan de identiteit van de aanvrager vergeleken kan worden. Dit kan niet op een betrouwbare manier op afstand gebeuren.
- Bij herhaalaanvragen (wanneer de aanvrager wel een geldig bestaand identiteitsmiddel kan overleggen bij de aanvraag) bestaan er wel verschillende betrouwbare technieken om online een identiteitsverificatie te doen. Echter is ook bij deze herhaalaanvragen gebleken dat het volledig digitaliseren van dit proces momenteel niet op een betrouwbare manier mogelijk is. De belangrijkste reden daarvoor is dat met de huidige stand van de techniek er zorgen zijn over het afnemen van de nieuwe biometrie, specifiek de vingerafdruk. Het blijkt zeer moeilijk te zijn om met voldoende zekerheid vast te stellen dat de vingerafdruk die wordt aangeboden, ook daadwerkelijk bij de aanvrager hoort.
- Ook is uit het Dialogic-onderzoek opnieuw gebleken dat afname van biometrische gegevens op een ander moment dan de aanvraag op dit moment geen kansrijke optie is omdat de houdbaarheid van de biometrie maximaal 11 jaar.

De Kamerbrief en de rapportage van Dialogic zal mede namens de minister van Buitenlandse Zaken aan de Tweede Kamer worden verzonden.

Toelichting

Politieke context
Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma (D66) heeft in het verleden vaker moties ingediend met betrekking tot digitalisering van de consulaire dienstverlening aan Nederlanders in het buitenland.
O.a. in dat kader zijn verschillende onderzoeken gedaan naar innovaties voor het verbeteren van de dienstverlening van het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten.[3] Dienstverlening voor Nederlanders in het buitenland wordt waar nodig verbeterd en waar mogelijk gedigitaliseerd.
Er dient hierbij steeds een balans te worden gevonden tussen de verbetering van de dienstverlening zonder dat dat onaanvaardbare kwetsbaarheden oplevert wat betreft veiligheid, privacy en betrouwbaarheid van de reisdocumenten en identiteitskaarten.

[3] Zie bijv. Kamerstukken II, 2019-2020, 25764, nr. 125.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Onze referentie
2023-0000227410

Datum
30 juni 2023

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	
2	Onderzoeksrapport Dialogic	